

Notat vedrørende bistandslovforslagets økonomiske neutralitet med hensyn til kommunernes valg af hjælpformer.

Et af hovedsynspunkterne ved udformningen af finansieringsreglerne i bistandslovforslaget var det af socialreformkommissionen fremhævede princip om finansieringsreglernes neutralitet.

Dette princip tager sigte på, at de udgifter, der indgår i beslutningsgrundlaget for det besluttende organ skal genspejle de faktiske omkostningsforhold mellem de forskellige valgmuligheder, så det besluttende organ får et realistisk grundlag for at afveje kvaliteten af forskellige løsninger over for omkostningerne ved gennemførelsen af disse løsninger. Neutralitetsprincippet tager sigte såvel på valget af foranstaltninger ved behandlingen af det enkelte sociale tilfælde som på valget ved planlægningen og udbygningen af de sociale og sundhedsmæssige foranstaltninger.

En umiddelbar konsekvens af neutralitetsprincippet er, at der anvendes samme refusionsprocent for udgifter ved foranstaltninger, der i større eller mindre grad kan erstatte hinanden.

På denne baggrund er det i bistandslovforslaget fastsat, at der anvendes samme refusionsprocent, 50 pct., for de forskellige kommunale udgifter i henhold til loven.

Lovforslaget indeholder dog en bestemmelse om, at kommunernes udgifter til rådgivning, vejledning og opsøgende virksomhed afholdes fuldt ud af kommunerne uden statsrefusion. Dette er fra forskellig side blevet stærkt kritiseret, idet disse opgaver anses for at udgøre den mest konstruktive del af det sociale arbejde. Det er anført, at de foreslåede finansieringsregler vil tilskynde kommunerne til at anvende de foranstaltninger, der må anses for at være socialpolitisk mindst tilfredsstillende og som set ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel er dyrest.

Baggrunden for, at der efter forslaget ikke skal ydes statsrefusion af kommunernes udgifter til rådgivningsarbejde m.v., er, at dette arbejde skal indgå som en integreret del af det øvrige sociale arbejde, således at det ikke vil være muligt at udskille udgif-

terne ved kommunernes administration af rådgivningsarbejdet fra de øvrige administrationsudgifter, og der har som hovedregel aldrig været givet statsrefusion af kommunernes udgifter til administration.

Det har således ikke været muligt at finde frem til en reel løsning, der kan imødekomme den fremførte kritik.

De foreslåede finansieringsregler på bistandslovens område må ved en vurdering af deres neutralitet ses i sammenhæng med finansieringsreglerne på tilgrænsende områder. Der er navnlig her tale om invalidepensionsloven og dagpengeloven. Den manglende harmoni mellem refusionen af kommunernes udgifter i henhold til bistandsloven, herunder revalidering, (50 pct.) og til invalidepension og anden førtidspension (100 pct.) samt til dagpenge (75 pct.) er blevet kritiseret.

Det må erkendes, at 100 pct. statsrefusion af invalidepensionsudgifterne kan tilskynde kommunerne til at råde den enkelte klient til at søge invalidepension, og at kommunerne ved tilrettelæggelsen af deres indsats på det sociale og sundhedsmæssige område kan påvirkes af, at udgifterne i henhold til bistandsloven kun refunderes med 50 pct., mens udgifterne til invalidepension refunderes fuldt ud.

Det skal dog erindres, at pension kun tilkendes, såfremt revaliderings- og pensionsnævnene — der er amtskommunale organer — skønner, at der ikke er revalideringsmuligheder, og at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad. Dette kan imidlertid ikke forhindre, at en mangelfuld indsats i kommunerne med rådgivning, opsøgende virksomhed og revalidering kan medføre, at et antal personer, der kunne revalideres, invalideres så meget, at de bliver berettigede til invalidepension.

For så vidt angår den manglende harmoni mellem finansieringsreglerne i dagpengeloven og bistandslovforslaget kan det anføres, at i den indledende fase af en sygdomsperiode har ansøgeren, hvis pågældende hører til kredsen af dagpengeberet-